

Digitalizarea IMM-urilor din România

Digitalizarea este pentru toate companiile, de la cele multinaționale la întreprinderile mici și mijlocii. Uneori este implementată structurat, alteori ia forma unor soluții digitale pentru rezolvarea unor probleme operaționale.

Digitalizarea și avantajul IMMurilor

Spre deosebire de companiile mari, companiile mici și mijlocii au avantajul că pot integra digitalizarea de la bun început în modelul de business. Generația tinerilor antreprenori a internalizat atât de mult utilizarea tehnologiei în viața lor privată, încât, atunci când încep un business, nici nu se mai gândesc la adoptarea soluțiilor digitale că fiind o mare reușită. Pur și simplu le vine natural să integreze tehnologia în activitatea companiilor fondate de ei.

Asa cum arată și rezultatele studiului **Barometrul digitalizării în companiile din România**, realizat de compania de consultanță **Valoria**, 73% din companiile mici și mijlocii din servicii (IMM) au fost influențate în foarte mare măsură de digitalizare. Doar 60% dintre respondenți spun că sunt încrezători că au cunoștințele necesare ca să valorifice digitalizarea, iar 87% dintre acești antreprenori nu consideră modelele de business digital o amenințare pentru compania lor.

Măsuri concrete pentru digitalizarea IMMurilor

În funcție de scopul propus—să reducă riscul, să optimizeze costurile sau să valorifice rapid oportunitățile— cele mai frecvente soluții de digitalizare adoptate de companiile mici și mijlocii pot include:

1. **Soluții de arhivarea documentelor în format electronic** – tranziția de la hârtie la documente digitizate.

2. **Facturarea electronică** – folosirea unor servicii de trimitere, recepție și procesare a facturilor care salvează timp și bani.
3. **Definirea proceselor pentru managementul documentelor** – centralizarea documentelor de pe smartphone-uri, laptop-uri sau scanere dă un plus de viteză în cautarea și regăsirea informației prin structurarea acesteia.
4. **Digitalizarea comunicării cu consumatorul** – utilizarea mesajelor text pe telefon (SMS), web chat, social media consolidează relația cu consumatorul și optimizează costurile.
5. **Digitalizarea colectării datelor** – prin intermediul unui dispozitiv de înregistrare smartphone, tabletă, scanner portabil și conectarea acestuia la un router pentru transferul electronic al informației se face procesarea instantanee și se salvează timpul și costul de deplasare
6. **Dezvoltarea unui mailroom digital** – o platformă centrală ce colectează informația care intră în organizație și o trimite către departamentul relevant, crește productivitatea cu 30-50% și reduce cu 3 până la 10 ori timpul de răspuns în relația cu clientul.

Ce pot obține IMM-urile din digitalizare

Potrivit studiului **Barometrul digitalizării în companiile din România**, 64% din companiile mici și mijlocii de servicii din România se așteaptă să genereze cu 10% mai multe venituri în următorii 5 ani cu ajutorul Big Data și data analytics, 64% cu ajutorul dispozitivelor conectate la Internet (IoT) și 28% prin intermediul realității virtuale.

Alegerea acestor produse sau servicii poate să însemne trei lucruri pentru companii:

1. Că cele 6 soluții de mai sus ori au fost parțial sau în întregime adoptate și se trece la nivelul următor,
2. Că modelelelor de business privilegiază aceste 3 soluții de digitalizare, și
3. Că pariază pe aceste 3 soluții deoarece au cel mai mare

potențial de creștere.

Cu ajutorul digitalizării, 58% dintre companiile mici și mijlocii de servicii din România se așteaptă ca atât profitul cât și cifra lor de afaceri să crească între 5% și 20% în următorii 3 ani.

În concluzie

Potrivit ultimului raport al Institutului Național de Statistică, sectorul serviciilor are o pondere tot mai mare în PIB datorită creșterii valorii adăugate. Semn al maturizării modelului de dezvoltare economică la nivel de țară, serviciile cu valoare adăugată mare sunt furnizate tocmai de companiile care scalează rapid datorită digitalizării. În măsura în care companiile din România vor adopta digitalizarea, vor fi performante și vor crește competitivitatea economiei românești.

Autor: Constantin Măgdalina, Expert, Tendințe și Tehnologii Emergente

Sumar al noutăților legislative generate de transpunerea în legislația națională a Directivei 2016/1164/UE privind

stabilirea normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne

La data de 8 noiembrie 2017 a fost publicată Ordonanță de Urgență nr. 79 care aduce modificări semnificative Codului fiscal.

În cele ce urmează detaliem noutățile generate de transpunerea în legislația națională a Directivei 2016/1164/UE privind stabilirea normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne, precum și modificările legislative care au incidență asupra impozitului pe veniturile microîntreprinderilor:

Norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne

- Au fost modificate condițiile de acordare a deductibilității cheltuielilor cu dobânzile aferente împrumuturilor primite de o entitate, prin transpunerea în legislația națională a Directivei europene;
- Plafonul deductibil al costurilor excedentare ale îndatorării a fost stabilit la **200.000 euro**, calculat la cursul de schimb comunicat de BNR valabil pentru ultima zi a trimestrului/anului fiscal;
- Costurile îndatorării care exced acest prag, vor fi deductibile la calculul rezultatului impozabil în limita a **10%** aplicat asupra diferenței dintre veniturile și cheltuielile

înregistrate conform reglementărilor contabile, din care se scad veniturilor neimpozabile și la care se adaugă cheltuielile cu impozitul pe profit, costurile excedentare ale îndatorării și sumele reprezentând amortizarea fiscală;

- Pentru situațiile în care baza de calcul are o valoare negativă sau egală cu zero, costurile îndatorării sunt nedeductibile în perioada de referință și se reportează, fără limită de timp, în anii fiscali următori;

- Condițiile de deductibilitate stabilite pentru dobânzi sunt aplicabile și pierderilor nete din diferențele de curs valutar;

- S-a reglementat regimul fiscal al transferului de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică desfășurată printr-un sediu permanent pentru care România pierde dreptul de impozitare;

- Câștigul reprezentând diferența dintre între valoarea de piață a activelor transferate și valoarea lor fiscală va fi impozitat cu 16% în următoarele situații:

- Contribuabilul transferă activele de la entitatea din România la sediu permanent/sediu central dintr-un alt stat, iar România pierde dreptul de a impozita activele transferate;

- Contribuabilul își transferă rezidența fiscală din România într-un alt, cu excepția acelor active care rămân legate efectiv de un sediu permanent în România;

- Contribuabilul transferă activitatea economică desfășurată în România printr-un sediu permanent către un alt stat în măsura în care, ca urmare a transferului, România pierde dreptul de a impozita activele transferate;

- Contribuabilii pot beneficia de dreptul de eșalonare la plata pentru acest impozit (pe o perioadă maximă de 5 ani);

- Pentru situațiile în care diferența între valoarea de piață

a activelor transferate și valoarea lor fiscală reprezintă o pierdere, aceasta se recuperează din câștigurile rezultate din operațiuni de aceeași natură;

- Au fost introduse reguli anti-abuz care vor permite autorităților române să refuze contribuabililor beneficiile fiscale obținute din operațiuni abuzive (regula anti-abuz este reglementată și în prezent în art. 11 Cod fiscal);
- Au fost introduse reguli privind societățile controlate

Impozit pe veniturile microîntreprinderilor

S-a atribuit un sens mult mai larg noțiunii de microîntreprindere, în sensul că, începând cu 2018 sunt încadrate în această categorie entitățile ale căror venituri anuale nu depășesc plafonul de 1.000.000 euro, calculat în lei la cursul BNR de la 31 decembrie al anului anterior (în prezent acest plafon este stabilit la 500.000 euro);

A fost eliminată condiția referitoare la obținerea veniturilor, altele decât cele din consultanță și management, în proporție de peste 80%;

Se stabilește că nu intră sub incidența impozitului pe veniturile microîntreprinderilor următoarele:

- a) Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, constituit potrivit legii;
- b) Fondul de compensare a investitorilor, înființat potrivit legii;
- c) Fondul de garantare a pensiilor private, înființat potrivit legii;
- d) Fondul de garantare a asiguraților, constituit potrivit legii;
- e) entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică;

Din categoria microîntreprinderilor nu mai sunt excluse persoanele juridice române care:

- i) desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc;*
- ii) desfășoară activități de explorare, dezvoltare, exploatare a zăcămintelor petroliere și gazelor naturale;*

Au fost eliminate dispozițiile din Codul fiscal referitoare la posibilitatea aplicării, prin opțiune, a im-pozitului pe profit de către societățile nou-înființate sau de către cele deja existente al căror capital social subscris și vărsat este mai mare de 45.000 lei;

Cotele de impozitare de 1% pentru microîntreprinderile care nu au salariați, respectiv de 3% pentru microîntreprinderile fără salariați nu au suferit modificări.

Modificările legislative introduse prin OUG 79/2017 vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2018.

Sumar al modificărilor legislative privind Ordonanța de Urgență nr. 79 din 8 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

La data de 8 noiembrie 2017 a fost publicată Ordonanță de Urgență nr. 79 care aduce modificări semnificative Codului fiscal.

În cele ce urmează detaliem noutățile legislative care au incidență asupra impozitării indivizilor:

Cotele de contribuții de asigurări sociale

Au fost stabilite următoarele cote de contribuții de asigurări sociale:

- a) 25% datorată de către persoanele fizice care au calitatea de angajați sau pentru care există obligația plății contribuției de asigurări sociale, potrivit prezentei legi;
- b) 4% datorată în cazul condițiilor deosebite de muncă;
- c) 8% datorată în cazul condițiilor speciale de muncă.

Venituri din salarii

CAS

Pentru persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, baza lunară de calcul pentru CAS o reprezintă suma câștigurilor brute realizate de persoanele fizice care obțin venituri din salarii sau asimilate salariilor asupra cărora se datorează contribuția, pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite, speciale sau în alte condiții de muncă.

Pentru condiții normale de muncă, CAS va fi datorată de angajați.

CAS datorată de către persoanele fizice care obțin venituri din salarii sau asimilate salariilor, în baza unui contract individual de muncă cu normă întreagă sau cu timp parțial, nu poate fi mai mică decât nivelul CAS calculate prin aplicarea cotei de 25% asupra salariului de bază minim brut pe țară în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale, corespunzător numărului zilelor lucrătoare din lună în care contractul a fost activ.

CASS

Se datorează contribuția în cotă de 10% asupra câștigurilor

brute obținute de salariat. CASS va fi reținut la sursă de către angajatori și virată la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, după caz.

În cazul în care au fost acordate sume reprezentând salarii/solde sau diferențe de salarii/solde stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, precum și în cazul în care prin astfel de hotărâri s-a dispus reîncadrarea în muncă a unor persoane, contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit legii se declară până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite aceste sume, prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.

Venituri din activități independente

CAS

Baza lunară de calcul al CAS în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente va fi reprezentată de venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât nivelul salariului de bază minim brut pe țară (SMB) aprobat prin hotărâre a Guvernului, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

Cota de contribuție folosită va fi de 25%.

În continuare, persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari nu datorează contribuția de asigurări sociale pentru veniturile din activități independente.

Persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, din una sau mai multe surse de venit, vor datora

contribuția de asigurări sociale numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții, după caz:

a) venitul net realizat în anul precedent, exclusiv cheltuielile reprezentând CAS, raportat la numărul lunilor de activitate din cursul anului, este cel puțin egal cu nivelul SMB pentru luna ianuarie a anului pentru care se stabilește contribuția;

b) venitul net lunar estimat a se realiza este cel puțin egal cu nivelul SMB în vigoare în luna în care își încep activitatea sau nivelul SMB în vigoare în luna ianuarie a anului pentru care se stabilește contribuția, în cazul celor care trec de la determinarea venitului net anual pe baza normelor anuale de venit la stabilirea venitului net anual pe baza datelor din contabilitate.

c) valoarea lunară a normelor de venit, obținută prin raportarea normelor anuale de venit la numărul lunilor de activitate din cursul anului, este cel puțin egală cu nivelul SMB în vigoare în luna ianuarie a anului pentru care se stabilește contribuția, în cazul contribuabililor care în anul fiscal în curs desfășoară activități impuse pe bază de norme de venit;

d) venitul net lunar realizat în anul precedent pentru venituri din drepturi de proprietate intelectuală, rămas după scăderea din venitul brut a cheltuielii deductibile de 40%, raportat la numărul lunilor de activitate din cursul anului, este cel puțin egal cu nivelul SMB în vigoare în luna ianuarie a anului pentru care se stabilește contribuția.

Contribuabilii care au obligația de a se asigura prin îndeplinirea uneia dintre condițiile de mai sus vor depune la organul fiscal până în data de 31 ianuarie inclusiv a anului pentru care se stabilește contribuția declarația privind venitul asupra căruia se va plăti această contribuție.

Pe baza Declarației de venit asigurat organul fiscal competent va emite decizia de impunere în care baza de calcul al CAS se evidențiază lunar, iar plata contribuției se efectuează

trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

Persoanele care în cursul anului fiscal se încadrează în categoria persoanelor exceptate de la plata contribuției, cele care intră în suspendare temporară a activității potrivit legislației în materie, precum și cele care își încetează activitatea depun la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data la care a intervenit evenimentul, o declarație în vederea stopării obligațiilor de plată reprezentând CAS.

Alte venituri decât cele de natură salarială

CASS

Contribuabilii datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate dacă realizează venituri anuale cumulate cel puțin egale cu 12 SMB din una sau mai multe surse de venituri din următoarele categorii:

- a) venituri din activități independente;
- b) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlurilor de impozit pe venit, profit sau Legii nr. 170/2016 (impozitul specific)
- c) venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- d) venituri din investiții;
- e) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- f) venituri din alte surse.

Încadrarea în plafonul amintit anterior se realizează prin însumarea tuturor veniturilor obținute conform literelor (a) – (d) în anul fiscal precedent.

Baza lunară de calcul pentru CASS va fi reprezentată de salariul de bază minim brut pe țară, cota aplicată fiind de 10%.

Persoanele fizice care datorează contribuția conform celor prezentate anterior vor depune la autoritățile fiscale, până

în data de 31 ianuarie inclusiv a anului pentru care se stabilește contribuția, o declarație cu privire la încadrarea veniturilor realizate în plafonul lunar. Pe baza acestei declarații organul fiscal va emite decizia de impunere și va determina contribuția datorată, aceasta urmând a se plăti trimestrial (până pe 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru), cu bază de calcul evidențiată lunar.

Persoanele fizice care realizează venituri anuale sub nivelul a 12 SMB pot opta pentru depunerea declarației de asigurare și pentru plata CASS pentru anul în curs, în aceleași condiții prevăzute pentru persoanele care realizează venituri anuale peste nivelul a 12 SMB. Opțiunea este obligatorie pentru întregul an fiscal, cu excepția situației în care persoanele își încetează activitatea / intră în suspendare temporară a activității.

CASS datorată de către persoanele fizice care nu realizează venituri

Persoanele fizice care nu realizează venituri nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata CASS datorează contribuția astfel:

- a) lunar, prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul reprezentând valoarea SMB, și au obligația să plătească CASS pe o perioadă de cel puțin 12 luni consecutive, începând cu luna în care se depune declarația de asigurare, sau
- b) la data la care accesează serviciile acordate de sistemul public de asigurări sociale de sănătate potrivit legii, prin depunerea declarației de asigurare, aplicând cota de contribuție asupra bazei de calcul reprezentând valoarea a de 7 ori SMB.

Au fost abrogate capitolele referitoare la următoarele contribuții:

- Contribuțiile asigurărilor pentru șomaj
- Contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări

sociale de sănătate

- Contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale
- Contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale.

Contribuția asiguratorie pentru muncă

Contribuabilii obligați la plata contribuției asiguratorii pentru muncă sunt, după caz:

- a) persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori,
- b) persoanele fizice cetățeni români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România, și care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte.

Contribuția asiguratorie pentru muncă se datorează în cotă de 2,25% pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor. Baza lunară de calcul al contribuției asiguratorii pentru muncă o reprezintă suma câștigurilor brute realizate din salarii și venituri asimilate salariilor,

Nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției asiguratorie pentru muncă sumele prevăzute ca fiind general scutite și în scopul CAS și CASS. Contribuția asiguratorie pentru muncă nu se datorează pentru prestațiile suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj, precum și din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.

Angajatorii au obligația de a calcula contribuția asiguratorie pentru muncă și de a o plăti la bugetul de stat, într-un cont distinct, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei

pentru care se plătesc veniturile sau până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se plătesc veniturile, după caz.

Persoanele fizice prevăzute la lit. b) de mai sus efectuează plata contribuției până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

Persoanele fizice care își desfășoară activitatea în România și obțin venituri sub formă de salarii de la angajatori care nu au sediu social, sediu permanent sau reprezentanță în România și care datorează contribuțiile sociale obligatorii pentru salariații lor, potrivit instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, au obligația de a calcula contribuția asiguratorie pentru muncă, precum și de a o plăti lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, numai dacă există un acord încheiat în acest sens cu angajatorul.

Contribuția asiguratorie pentru muncă se va declara prin Declarația 112.

Buletin fiscal – Modificări aduse Codului Fiscal

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 79/8 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 885 din 10 noiembrie 2017.

Modificări aduse Codului Fiscal

Am rezumat în cele ce urmează cele mai importante modificări

aduse Codului Fiscal conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 79/8 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal publicată în Monitorul Oficial nr. 885 din 10 noiembrie 2017. Prevederile vor intra în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2018.

Impozit pe profit

Modificările aduse asupra prevederilor referitoare la impozitul pe profit se referă la transpunerea în Codul Fiscal a prevederilor Directivei 2016/1164/UE a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne ("ATAD"). Sunt introduse prevederi noi cu privire la: Limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic (aceste prevederi înlocuind prevederile art. 27 "Cheltuieli cu dobânzile și diferențe de curs valutar"), printre care:

- Noile prevederi sunt aplicabile și pentru bănci sau instituții financiare non-bancare, precum și în legătură cu costurile îndatorării datorate către acestea;
- Costurile îndatorării includ, de exemplu, și dobânda capitalizată în valoarea contabilă a unui activ, comisioanele de intermediere, etc.;
- Contribuabilii au dreptul de a deduce, într-o perioadă fiscală, costurile excedentare ale îndatorării (suma cu care costurile îndatorării depășesc veniturile din dobânzi) până la plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei a 200.000 EUR (cursul de schimb utilizat fiind cel din ultima zi a trimestrului/anului fiscal, după caz);
- Costurile excedentare ale îndatorării care depășesc plafonul de mai sus vor putea fi deduse limitat, în perioada fiscală în care sunt suportate, până la nivelul a 10% din baza de calcul;

- Baza de calcul pentru stabilirea costurilor excedentare ale îndatorării deductibile va fi: venituri totale – cheltuieli totale – venituri neimpozabile + cheltuieli cu impozitul pe profit + costurile excedentare ale îndatorării + amortizarea fiscală deductibilă (EBITDA ajustată);
- Dacă baza de calcul are o valoare negativă sau egală cu zero, costurile excedentare ale îndatorării sunt nedeductibile pentru perioada fiscală de referință și vor putea fi reportate pe o perioadă nelimitată de timp în aceleași condiții de deducere;
- Prin excepție, contribuabilii care sunt entități independente, nefăcând parte dintr-un grup consolidat în scopuri de contabilitate financiară și neavând întreprinderi asociate sau sedii permanente, își vor putea deduce integral costurile excedentare ale îndatorării în perioada fiscală în care acestea sunt suportate;
- Noile prevederi sunt aplicabile și dobânzilor și pierderilor nete din diferențe de curs valutar reportate potrivit art. 27. În cazul entităților independente, aceste costuri reportate devin integral deductibile.
Regimul fiscal al transferurilor de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică desfășurată printr-un sediu permanent pentru care România pierde dreptul de impozitare
- Impozitul la ieșire va fi calculat prin aplicarea ratei de impozitare de 16% asupra diferenței dintre valoarea de piață și valoarea fiscală a activelor transferate;
- Impozitul la ieșire se va aplica în situația următoarelor transferuri:

– transferul activelor de la sediul permanent din România la sediul său central sau la un alt sediu permanent dintr-un stat membru sau stat terț, dacă România pierde dreptul de a impozita activele transferate;- transferul de activitate

economică desfășurată în România printr-un sediu permanent către alt stat membru sau stat terț, dacă România pierde dreptul de a impozita activele transferate.

– transferul rezidenței fiscale din România în alt stat membru sau stat terț (cu excepția activelor care rămân efectiv legate de un sediu permanent din România);

– transferul activelor de la sediul central din România la sediul său permanent dintr-un stat membru sau stat terț, dacă România pierde dreptul de a impozita activele transferate;

Regula generală anti-abuz:

În scopul calculării obligațiilor fiscale, nu se va lua în considerare un demers sau o serie de demersuri care, luând în considerare toate faptele și circumstanțele relevante, nu sunt oneste, fiind puse în practică pentru scopul principal sau cu unul dintre scopurile principale de a obține un avantaj fiscal și nu pentru motive comerciale valabile care reflectă realitatea economică. În acest caz, obligația fiscală se calculează conform titlului de impozit pe profit.

Reguli privind societățile străine controlate:

Pe baza regulilor privind societățile străine controlate, vor fi incluse în baza de calcul a impozitului pe profit anumite tipuri de venituri nedistribuite (dobânzi, redevențe, dividende, venituri din leasing financiar, venituri din asigurări, etc.) proporțional cu participația deținută în entitatea controlată.

O entitate este o societate străină controlată a unui plătitor de impozit pe profit, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- contribuabilul, singur sau împreună cu întreprinderile sale asociate, deține mai mult de 50% din drepturile de vot sau deține direct sau indirect mai mult de 50% din capitalul

entității controlate sau are dreptul să primească mai mult de 50% din profiturile acestei entități; și

- impozitul pe profit plătit efectiv de către entitate sau sediul permanent pe profiturile sale este mai mic decât diferența dintre impozitul pe profit care ar fi fost perceput pentru acea entitate sau sediu permanent în cadrul sistemului de impozit pe profit românesc și impozitul pe profit plătit efectiv pentru profiturile sale de către entitate sau sediu permanent (în principiu, cota de impozit aplicabilă în cealaltă țară ar trebui să nu fie sub 8%, cu anumite ajustări).

Prevederile se aplică și sediilor permanente din statele membre/terțe ale unui contribuabil, ale căror profituri nu sunt supuse impozitării sau sunt scutite de impozit în România;

Se prevăd și anumite excepții de la aplicarea prevederilor de mai sus.

Impozit pe veniturile microîntreprinderilor

Modificările aduse asupra prevederilor referitoare la impozitul pe veniturile microîntreprinderilor se referă în principal la:

- Se includ în sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor contribuabilii care desfășoară activități exceptate în prezent (spre exemplu, în domeniul bancar, asigurări, reasigurări, piețe de capital, jocuri de noroc, explorare, dezvoltare și exploatare a zăcămintelor petroliere și gazelor naturale etc.), dar și cei care realizează venituri din consultanță și management în proporție de peste 20% din veniturile totale;

- Majorarea plafonului pentru încadrarea în categoria microîntreprinderilor de la 500.000 de euro la 1.000.000 euro;

- Eliminarea opțiunii de aplicare a sistemului de impozit pe

profit (în detrimentul sistemului de impozitare a veniturilor microîntreprinderilor) de către persoanele juridice nou-înființate care au subscris un capital social de cel puțin 45.000 lei. Prin această prevedere se revine la legislația fiscală valabilă anterior introducerii posibilității opțiunii, nepermițându-se, de exemplu, recunoașterea pierderilor fiscale de societățile care au în faza investițională cheltuieli mari, dar venituri sub plafonul care permitea aplicarea sistemului de impozit pe profit;

–Noile prevederi vor fi aplicabile inclusiv contribuabililor care până la 31 decembrie 2017 sunt exceptați de la aplicarea impozitului pe veniturile microîntreprinderilor sau au optat să aplice impozitul pe profit.

Cotele de impozit pe veniturile microîntreprinderilor au rămas la fel, adică 1%, respectiv 3%, în funcție de numărul de angajați.

Impozitul pe venit

Reducerea cotei de impunere

Ordonanța prevede reducerea cotei de impunere de la 16% la 10% pentru veniturile din activități independente, salarii și asimilate salariilor, cedarea folosinței bunurilor, investiții, pensii, activități agricole, silvicultură și piscicultură, premii și din alte surse, exceptând veniturile pentru care Codul fiscal prevede cote diferite.

Activități independente

În cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, cota de impunere reprezentând plăți anticipate reținute la sursă a fost redusă de la 10% la 7%. Pentru contribuabilii care obțin astfel de venituri și care optează pentru stabilirea impozitului final cu reținere la sursă, impozitul pe venit final de 10% se va aplica asupra venitului brut diminuat cu cheltuielile în cotă forfetară de 40%. Menționăm

că prevederile anterioare permiteau deducerea contribuțiilor sociale reținute la sursă. Pentru modificările legate de obligația plății contribuțiilor pentru astfel de venituri, consultați partea de „Contribuții sociale” mai jos.

Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate plătite de persoanele fizice care desfășoară activități independente nu vor mai reprezenta o cheltuială deductibilă la calculul impozitului pe venit.

Venituri din salarii și asimilate salariilor

Ordonanța prevede majorarea nivelului minim al venitului lunar brut pentru care se acordă deducere personală de la 1.500 lei la 1.950 lei și a celui maxim de la 3.000 lei la 3.600 lei. Deducerea personală va fi cuprinsă între 15 lei și 1.310 lei, în funcție de numărul de persoane aflate în întreținere și de venitul obținut.

Dispoziții tranzitorii

Pentru veniturile realizate în anul fiscal 2017, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare la data realizării venitului.

Modificările privind impozitul pe venit se aplică pentru veniturile și cheltuielile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2018.

În cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor, precum și veniturilor din pensii, modificările se aplică începând cu veniturile aferente lunii ianuarie 2018.

Contribuții sociale

Contribuția de asigurări sociale (CAS)

Ordonanța prevede următoarele cote de contribuții de asigurări sociale:

- 25% datorată de angajați;

- 4% datorată de către angajatori, în cazul condițiilor deosebite de muncă;
- 8% datorată de către angajatori, în cazul condițiilor speciale de muncă.

Se modifică baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale pentru persoanele care realizează venituri din activități independente peste nivelul salariului de baza minim brut pe țară. Astfel, baza de calcul o reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât nivelul salariului de bază minim brut pe țară, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS)

Ordonanța prevede cota de contribuție de asigurări sociale de sănătate de 10%, fiind datorată de angajați sau de alte persoane fizice care au obligația plății acestei contribuții.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se datorează de către contribuabilii care realizează venituri anuale cumulate cel puțin egale cu 12 salarii de bază minime brute pe țară din una sau mai multe surse de venituri din următoarele categorii:

- venituri din activități independente;
- venituri din asocierea cu o persoană juridică;
- venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- venituri din investiții;
- venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- venituri din alte surse.

Baza lunară de calcul pentru persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute mai sus este salariul de bază minim brut pe țară în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția. Astfel, chiar dacă persoanele fizice realizează venituri din salarii sau din activități independente, aceștia datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate și

pentru celelalte venituri la baza de calcul menționată mai sus. De asemenea, persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor vor continua să datoreze contribuția de asigurări sociale de sănătate, dar baza de calcul o va reprezenta salariul de bază minim brut pe țară în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

Persoanele fizice care datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile menționate mai sus vor avea obligația de a depune anual o declarație privind încadrarea veniturilor la minimumul prevăzut de lege după cum urmează:

- fie în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului (în cazul declarării de venit estimat în scopul impozitului pe venit);
- fie anual până la 31 ianuarie a anului următor celui de realizare a venitului (ex., venituri din investiții, venituri din alte surse). Pentru persoanele care obțin venituri sub nivelul menționat mai sus, declararea și plata contribuției sunt opționale.

Contribuția asiguratorie pentru muncă

Contribuția asiguratorie de muncă se datorează de către angajatori sau persoane asimilate angajatorilor pentru venituri din salarii și asimilate salariilor.

Cota contribuției asiguratorii de muncă este de 2,25% și se aplică asupra veniturilor de natură salarială.

Declararea și plata contribuției asiguratorie pentru muncă se va face până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

Dispoziții tranzitorii

Pentru veniturile aferente perioadelor anterioare anului fiscal 2018, contribuțiile sociale obligatorii sunt cele în

vigoare în perioada căreia îi sunt aferente veniturile.

Modificările privind contribuțiile sociale se aplică pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2018.

Taxa pe valoare adăugată

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene ("CJUE") face parte din acquis-ul comunitar, pe care România în calitate de stat membru al Uniunii Europene avea obligația să îl respecte începând cu anul 2007. Cu toate acestea, doar începând cu anul 2016 a fost introdusă prevederea specifică în Codul Fiscal referitoare la faptul că, în domeniul TVA, autoritățile fiscale sunt obligate să țină cont de jurisprudența Uniunii Europene. Potrivit deciziilor CJUE, dreptul de deducere a TVA reprezintă un principiu fundamental al sistemului comun de TVA și, în principiu, nu poate fi limitat. Totuși, ca excepție, dreptul de deducere al TVA poate fi refuzat unei persoane impozabile de către organele fiscale competente doar dacă se stabilește, în raport cu elemente obiective, prin mijloacele prevăzute de lege, faptul că persoana impozabilă deținea sau ar fi trebuit să dețină informații privind implicarea operațiunii pentru care se solicită deducerea TVA într-o fraudă care a intervenit în aval sau în amonte, în cadrul lanțului de livrări / prestări.

Astfel, recomandăm societăților să verifice dacă au existat situații în care dreptul de deducere a TVA le-a fost refuzat de autoritățile fiscale ca urmare a descoperirii existenței unei fraude pe lanțul de tranzacționare, fără ca acestea din urmă să demonstreze că societatea al cărui drept de deducere a fost refuzat a avut informații cu privire la fraudă. Dacă astfel de situații sunt identificate, societățile pot analiza posibilitatea recuperării sumelor de TVA refuzate, având în vedere și aceste noi prevederi.

Începând cu 1 ianuarie 2018, posibilitatea autorităților fiscale de a refuza dreptul de deducere a TVA în situații

precum cea menționată mai sus, stabilite dincolo de orice îndoială, va fi prevăzută în mod expres în Codul Fiscal.

Accize

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la accize se referă la sancționarea deținerii în afara antrepozitului fiscal sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcării, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false, prin confiscarea cisternelor, recipientelor și mijloacelor de transport utilizate în transportul produselor accizabile.

Impozite și taxe locale

Impozitul pe mijloacele de transport aferent mijloacelor de transport de marfă cu masa totală autorizată egală sau mai mare de 12 tone și cel aferent combinațiilor de autovehicule, ale autovehiculelor articulate sau trenurilor rutiere, de transport de marfă cu masa totală maximă autorizată egală sau mai mare de 12 tone va crește (în principiu cu sub 10%);

Se clarifică faptul că contribuabilii vor putea plăti jumătate din minimul valorii amenzii în cazul achitării în termen de 48 de ore de la data încheierii procesului verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia.

Autori:

Cristina Clujescu – Tax Senior Manager

Stela Andrei – Tax Senior Manager

Catalina Cambei – Tax Manager

Buletin fiscal – Ordonanța nr. 79/2017 pentru modificarea Codului Fiscal

Ordonanța de Urgență nr. 79 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal („Ordonanța nr. 79/2017”), publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 885/ 10.11.2017

Conform Ordonanței nr. 79/2017 pentru modificarea Codului Fiscal publicată la sfârșitul săptămânii trecute în Monitorul Oficial nr. 885/2017, sunt aduse o serie de modificări care vizează în principal aria de impozitare directă, cu aplicabilitate de la 1 Ianuarie 2018, după cum urmează:

1. Impozit pe venit

Se micșorează rata impozitului pe venit de la 16% la 10% începând cu 1 ianuarie 2018, pentru veniturile obținute din: activități independente, salarii și asimilate salariilor, cedarea folosinței bunurilor, investiții, pensii, activități agricole, silvicultură și piscicultură, premii și alte surse. În ceea ce privește veniturile din salarii se modifică de asemenea și nivelul venitului lunar brut în funcție de care se acordă deducerea personală precum și valoarea deducerii personale pentru a reflecta transferul contribuțiilor sociale de la angajator la angajat.

2. Contribuții sociale obligatorii

Începând cu 1 ianuarie 2018, în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor, se transferă sarcina fiscală a obligațiilor privind contribuțiilor sociale obligatorii datorate, de la angajator la angajat. Cu toate acestea, angajatorul va avea în continuare obligația de a reține și de a vira sumele respective la bugetul de stat, va datora de

asemenea o nouă contribuție, și anume contribuția asiguratorie pentru muncă precum și CAS, dar numai în cazul condițiilor deosebite și speciale de muncă. Se reduce astfel numărului contribuțiilor sociale de la 6 la 3, respectiv:

- Contribuția de asigurări sociale (CAS);
- Contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS); și
- Contribuția asiguratorie pentru muncă.

Astfel, pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor, contribuțiile sociale obligatorii vor fi:

Contribuții datorate de angajați:

- CAS– 25% în cazul condițiilor normale de muncă;
- CASS – 10%.

Contribuții datorate de angajatori:

- CAS (numai în cazul condițiilor deosebite /speciale de muncă – 4%/8%);
- Contribuția asiguratorie pentru muncă – 2,25%.

De asemenea, persoanele fizice care realizează venituri din activități independente vor putea alege baza de calcul a CAS (i.e. cel puțin egală cu salariul minim brut pe țară), în timp ce baza de calcul pentru CASS va fi stabilită la nivelul salariului minim brut pe țară.

Pentru veniturile aferente perioadelor anterioare anului fiscal 2018, contribuțiile sociale obligatorii sunt cele în vigoare în perioada căreia îi sunt aferente veniturile.

3. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

Conform noilor prevederi, încadrarea societăților ca microîntreprinderi nu va mai lua în considerare plafonul de 500.000 euro pentru cifra de afaceri. Astfel, societățile care

la 31 decembrie 2017 vor avea venituri sub 1.000.000 euro, vor deveni microîntreprinderi începând cu 1 ianuarie 2018, datorând impozit pe veniturile înregistrate în cotă de 1% sau 3% în funcție de numărul de angajați.

Dacă în cursul unui an fiscal o microîntreprindere realizează venituri mai mari de 1.000.000 euro, aceasta datorează impozit pe profit începând cu trimestrul în care s-a depășit această limită.

De asemenea, se elimină restricțiile privind domeniile de activitate ale microîntreprinderilor. Astfel, vor putea deveni microîntreprinderi și societățile care vor desfășura activități de consultanță, bancare, în domeniul jocurilor de noroc, asigurărilor, reasigurărilor precum și în domeniul exploatarei zăcămintelor de petrol și gaze natural.

Se abrogă, de asemenea, prevederea conform căreia se poate opta pentru aplicarea regimului de plătitor de impozit pe profit, cu condiția ca valoarea capitalului social să fie de minimum 45.000 lei

4. Impozitul pe profit

La acest capitol se transpun prevederile Directivei 2016/1164/UE („Directiva”) în domeniul legislației naționale, după cum urmează:

- Limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic

Se înlocuiesc prevederile curente referitoare la deductibilitatea cheltuielilor cu dobânda și a pierderilor din diferențe de curs valutar cu un set nou de reguli conform prevederilor Directivei.

Astfel, costurile excedentare ale îndatorării care depășesc plafonul deductibil de 200.000 euro sunt deductibile limitat, în perioada fiscală în care sunt suportate, până la nivelul a

10% din baza de calcul.

Baza de calcul este reprezentată de diferența dintre veniturile și cheltuielile înregistrate conform reglementărilor contabile aplicabile, în perioada fiscală de referință, din care se scad veniturile neimpozabile și la care se adaugă cheltuielile cu impozitul pe profit, costurile excedentare ale îndatorării, precum și sumele deductibile reprezentând amortizarea fiscală.

În condițiile în care baza de calcul are o valoare negativă sau egală cu zero, cheltuielile excedentare ale îndatorării sunt nedeductibile în perioada fiscală de calcul, putând însă să fie reportate fără limită de timp în anii fiscali următori și în aceleași condițiile de deducere.

Prin excepție, costurile excedentare îndatorării pot fi deductibile în integralitate în situația în care contribuabilul este o entitate independentă (nu face parte dintr-un grup consolidat în scopuri de contabilitate financiară și nu are nicio întreprindere asociată și niciun sediu permanent).

Începând cu 1 ianuarie 2018, valoarea fiscală a activelor nu include costurile cu dobânda și alte costuri echivalente din punct de vedere economic.

Dobânzile și pierderile nete din diferențe de curs valutar reportate potrivit art. 27 în vigoare până la 31 decembrie 2017, se vor supune noilor reguli de deductibilitate a dobânzilor începând cu 1 ianuarie 2018.

- Impozitarea la ieșire

Prin intermediul acestui mecanism, în cazul în care un contribuabil transferă active/activitate economică sau își mută rezidența fiscală într-o altă jurisdicție și dacă în urma acestora, România pierde dreptul de a impozita activele astfel transferate se taxează câștigul de capital creat reprezentând diferența între valoarea de piață și valoarea fiscală.

Orice pierdere rezultată va putea fi compensată cu câștiguri de aceeași natură.

Ordonanța nr. 79/2017 prevede și posibilitatea de a aplica eșalonare la plată pentru impozitul pe profit aferent acestor operațiuni, în anumite cazuri, în condițiile prevăzute de Codul de Procedură Fiscală.

- Regula generală antiabuz

Prin intermediul regulii generale antiabuz din Directiva se acordă autorităților naționale posibilitatea de a refuza contribuabililor beneficiile fiscale obținute din aranjamente abuzive. Regula transpusă de Ordonanța nr. 79/2017 reia în principiu regula deja existentă la art. 11 din Codul Fiscal și anume demersurile care nu sunt oneste, întreprinse cu scopul sau cu unul dintre scopurile principale de a obține un avantaj fiscal și nu din motive comerciale valabile economic, nu vor fi luate în considerare în scopul calculării obligațiilor fiscale. De asemenea se face referire și la prevederile existente în Codul Fiscal la art. 11.

- Reguli privind societățile străine controlate

Prin această regulă se atribuie veniturile unei societăți străine controlate, supusă unui impozit scăzut în țara de reședință (i.e. altele decât țările membre Spațiului Economic European), către contribuabilul român (societate-mamă), care devine astfel impozabil pentru aceste venituri atribuite, potrivit regulilor societăților străine controlate, în România.

Criteriile de identificare ale unei societăți străine controlate au în vedere procentul de deținere (i.e. entitatea este deținută mai mult de 50% de un contribuabil român, plătitor de impozit pe profit) precum și impozitul pe profit plătit efectiv de către entitatea controlată (numai dacă diferența dintre impozitul pe profit care ar fi fost perceput în România pentru aceleași operațiuni și impozitul pe profit

plătit efectiv de către entitatea controlată este mai mare decât acesta din urmă).

Veniturile care ar putea fi atribuite contribuabilului român sunt veniturile pasive, ca de exemplu veniturile din dobânzi, redevențe, dividende, venituri din transferul titlurilor de participare, venituri din leasing financiar, venituri din activități de asigurare, activități bancare, venituri de la societăți care obțin aceste venituri din bunuri și servicii cumpărate de la întreprinderi asociate sau vândute acestora și care au o valoare economică adăugată redusă sau inexistentă.

Veniturile societăților străine controlate menționate mai sus se includ în baza impozabilă a contribuabilului plătitor de impozit pe profit proporțional cu participația contribuabilului în entitatea controlată.

Totuși, veniturile nu vor mai fi atribuite către contribuabilul român în cazul în care societatea străină controlată desfășoară o activitate economică semnificativă, susținută de personal, echipamente, active și spații, astfel cum o demonstrează faptele și circumstanțele relevante.

5. Accize

Sanctiunea de confiscare a cisternelor, recipientelor și mijloacelor de transport utilizate în transportul produselor accizabile se va aplica și în cazurile de contravenție în care produse accizabile supuse marcării sunt deținute în afara antrepozitului fiscal sau comercializate fără îndeplinirea obligațiilor referitoare la marcaje.

Autor: Echipa de Consultanți Fiscali din cadrul Țuca Zbârcea & Asociații Tax

Ce cred directorii generali din România despre digitalizare

România are șansa să-și consolideze creșterea performanței economice dacă la nivelul fiecărei companii este integrată tehnologia și soluțiile digitale. Numai că investițiile în tehnologie și implementarea soluțiilor digitale sunt decise de managementul fiecărei companii. Așa că am întrebat directorii executivi și managerii din companiile din România care este opinia lor despre digitalizare. Răspunsurile oferite de către aceștia în cadrul studiului Barometrul digitalizării în România, realizat de compania de consultanță Valoria denotă diferențe de percepție care merită cunoscute.

1. Impactul digitalizării asupra companiei

Dacă 53% dintre directorii executivi spun că afacerea pe care o gestionează a fost influențată de digitalizare în mare măsură, doar 39% dintre manageri au această percepție. La polul opus, 13% dintre directorii de top consideră că afacerea pe care o conduc a fost influențată într-o mică măsură de digitalizare, comparativ cu 19% dintre manageri.

Când vine vorba de relația companiei pe care o conduc cu digitalizarea, 48% dintre liderii de business din România sunt încrezători că au cunoștințele necesare și numai 23% spun că nu au cunoștințele despre digitalizare, cu toate că procentul firmelor din România care nu au măcar website sau cont de social media este de 58%.

2. Impactul modelelor digitale de afaceri

În opinia a 59% dintre decidenții de business modelele de business digital au schimbat industria în care activează în foarte mare și mare măsură; răspunsul acesta a fost dat de numai 35% dintre manageri. Pe de altă parte, chiar dacă 70%

dintre directorii executivi se așteaptă că în următorii 1-3 ani modelele digitale de business să schimbe radical industria în care își desfășoară activitatea, pentru 52% dintre aceștia instrumentele, canalele și/sau modelele de business digitale nu sunt componenta centrală a strategiei lor de business. Mai mult, 89% dintre directorii generali și 80% dintre manageri nu consideră modelele de business digital o amenințare pentru compania lor.

3. Alocarea responsabilității digitalizării

La nivelul companiilor din România, 66% nu au dat responsabilitatea unui lider din top management pentru dezvoltarea digitală a afacerii, iar 35% dintre directorii generali spun că nu există suficientă expertiză la nivelul top managementului ca să evalueze și să dezvolte un model digital de afacere. Întrebați dacă se așteaptă ca digitalizarea să schimbe semnificativ compania lor în următorii 3-5 ani, 44% dintre directorii executivi și 53% dintre manageri spun da.

În acest context, care sunt măsurile concrete pe care le iau directorii la nivel de companie ca să gestioneze transformarea digitală? Răspunsul directorilor generali referitor la ce produse sau servicii digitale plănuiesc să adopte ca să genereze cu 10% mai multe venituri în următorii 5 ani sunt: sisteme inteligente de management operațional (77%), big data și data analytics (67%) și dispozitive conectate la Internet (57%).

4. Beneficiile și provocările digitalizării

Respondenții din top managementul companiilor din România văd următoarele trei beneficii principale ale digitalizării: simplificarea proceselor (63%), îmbunătățirea procesului decizional cu ajutorul data analytics (36%) și o mai bună eficiență operațională a companiei (35%). Managerii însă au o perspectivă diferită și bifează alte trei beneficii principale: măsurarea mai bună a performanțelor companiei (55%), reducerea costurilor (48%) și creșterea eficienței operaționale a companiei (35%).

La nivelul provocărilor, cele mai importante pentru directorii executivi sunt următoarele: rezistența la schimbare (59%), percepția că nu au consumatori “digitali” (58%) și lipsa competențelor digitale în rândul angajaților (31%). Topul făcut de manageri în ceea ce privește obstacolele din calea transformării digitale sunt: convingerea că nu au consumatori “digitali” (48%), potențialul scăzut de digitalizare din industria lor (27%) și rezistența la schimbare (21%).

În concluzie

Așadar tabloul oferit de răspunsurile decidenților de top din companiile din România indică o percepție vag conturată despre digitalizare. Tabloul este complicat și de neînțelegerea beneficiilor concrete ale digitalizării, de comunicarea neclară a relației cauză-efect. Pentru mulți decidenți încă e greu să înțeleagă noul tip de consumator, contextul concurențial complicat de tehnologie, modelele de business care valorifică digitalizarea, piața forței de muncă și noul tip de economie.

Explicațiile se întind pe un spectru mai larg, specific fiecărei industrii. În unele cazuri este vorba de o inconsecvență periculoasă între ceea ce spun și ceea ce fac executivii de top. În alte cazuri orientarea pe rezultate imediate îi obligă la măsuri punctuale. În fața uraganului digitalizării care scoate tot mai multe afaceri din piață mulți dintre directorii generali din România fie îl minimalizează fie își ascund capul în nisip. Un lucru este sigur, succesul nu va fi al celor mari, ci al celor agili, care itereaza rapid, înțeleg repede și implementează accelerat.

Autor: Constantin Măgdălina, Expert, Tendințe și Tehnologii Emergente

Potențiale modificări ce vor fi aduse Codului Fiscal

Proiect de Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 26 octombrie 2017

Modificări preconizate a fi aduse Codului Fiscal

Am rezumat în cele ce urmează cele mai importante modificări ce se preconizează a fi aduse Codului Fiscal conform proiectului de Ordonanță de Guvern pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 26 octombrie 2017. Subliniem că momentan, acestea sunt doar propuneri, ce sunt supuse dezbaterii publice și nu se poate anticipa la acest moment dacă ele vor fi efectiv adoptate în forma propusă. În cazul în care vor fi adoptate, prevederile ar trebui să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2018.

Impozit pe profit

În principal, modificările preconizate a fi aduse asupra prevederilor referitoare la impozitul pe profit se referă la transpunerea în Codul Fiscal a prevederilor Directivei 2016/1164/UE a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne ("ATAD").

Prevederile ATAD ce se preconizează a fi transpuse în Codul Fiscal se referă la:

- Limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic (aceste prevederi ar trebui să înlocuiască prevederile art. 27 “Cheltuieli cu dobânzile și diferențe de curs valutar”);
- Se reglementează regimul fiscal al transferurilor de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică desfășurată printr-un sediu permanent pentru care România pierde dreptul de impozitare;
- Se introduce regula generală anti-abuz;
- Se introduc reguli privind societățile străine controlate.

Faptul că autoritățile române se grăbesc să introducă aceste reglementări, care în restul statelor europene ar trebui să devină aplicabile abia din 2019, este greu de explicat. Temerea noastră este că o astfel de modificare legislativă, introdusă în lipsa unei pregătiri corespunzătoare, ar putea avea efecte colaterale negative greu de cuantificat.

Impozit pe veniturile micro-întreprinderilor

Modificările preconizate a fi aduse asupra prevederilor legate de impozitul pe veniturile microîntreprinderilor se referă în principal la:

- Definiția microîntreprinderilor pentru a include și entitățile care au realizat venituri din consultanță și management în proporție mai mare de 80% din veniturile totale;
- Majorarea plafonului pentru încadrarea în categoria microîntreprinderilor de la 500.000 de euro la 1.000.000 euro;
- Includerea în sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor a tuturor contribuabililor care desfășoară activități exceptate în prezent (spre exemplu, în domeniul bancar, asigurări, reasigurări, piețe de capital, jocuri de noroc, etc.);

– Eliminarea opțiunii de aplicare a sistemului de impozit pe profit (în detrimentul sistemului de impozitare a veniturilor micro-întreprinderilor) de către persoanele juridice nou-înființate care au subscris un capital social de cel puțin 45.000 lei.

Această ultimă modificare nu pare a fi de bun augur pentru investițiile mari cu durată de realizare mai mare de un an, întrucât va genera pierderi nerecuperabile fiscal pentru investitori. Sperăm să se renunțe la ea înainte de a produce efecte negative.

Impozit pe venit

Modificările preconizate în zona impozitului pe venit se referă în principal la:

– Cota de impozit se va reduce de la 16% la 10% pentru majoritatea tipurilor de venit realizate de persoane fizice;

– Cotele de contribuții de asigurări sociale vor fi următoarele: 25 % datorată de către angajați; 4 % datorată în cazul condițiilor deosebite de muncă de către angajatori; 8 % datorată în cazul condițiilor speciale de muncă de către angajatori;

– Cota de contribuție de asigurări sociale de sănătate va fi de 10% și se va datora de către angajați;

– Cota contribuției asiguratorie pentru muncă va fi de 2,25%.

Modificările preconizate mai sus vor fi aplicate pentru veniturile realizate începând cu 1 ianuarie 2018.

Impozite și taxe locale

Se propune majorarea sumei corespunzătoare impozitului (în lei/an) pentru anumite autovehiculele de transport de marfă.

Taxa pe valoare adăugată

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la taxa pe valoare adăugată se referă numai la articolul 297 și introduc un nou alineat (8) privind dreptul organelor fiscale competente de a refuza deducerea TVA dacă se poate demonstra dincolo de orice îndoială că persoana impozabilă știa sau ar fi trebuit să știe că operațiunea invocată pentru a justifica dreptul de deducere era implicată într-o fraudă privind TVA care a intervenit în amonte sau în aval în lanțul de livrări/prestări.

Accize

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la accize se referă la sancționarea deținerii în afara antrepozitului fiscal sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcarii, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false, prin confiscarea cisternelor, recipientelor și mijloacelor de transport utilizate în transportul produselor accizabile.

Autori: Cristina Hudac – Senior Manager Taxe;

Ramona Ștefan – Manager Taxe;

Corina Mîndoiu – Senior Manager Taxe.

România are un potențial foarte mare de dezvoltare în sectorul IT, însă se clasează

deocamdată pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește gradul de digitalizare, arată o analiză PwC

Specialiștii PwC propun o serie de recomandări pentru creșterea gradului de digitalizare al României.

România se clasează pe locul 28 în Uniunea Europeană în ceea ce privește indicele DESI- Digital Economic and Society Index, calculat de Comisia Europeană, însă are un potențial foarte mare de dezvoltare în acest domeniu, arată o analiză PwC, dată publicității cu ocazia conferinței Digital Romania Forum.

„Nouă românii ne place să ne mândrim cu vitezele excepționale ale serviciilor noastre de bandă largă de mare viteză, cu calitatea specialiștilor IT, care sunt foarte căutați de către marii jucători globali din domeniul tehnologiei, și cu invențiile și aplicațiile IT lansate în România. Însă privită la nivel statistic, performanța țării noastre în ceea ce privește digitalizarea este mai degrabă modestă. Mai avem încă multe de făcut pentru a beneficia cu adevărat de a patra revoluție industrială, cea digitală, iar analiza PwC a venit cu o serie de recomandări pentru a valorifica la maximum potențialul țării”, a declarat **Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România, coordonatorul acestui studiu.**

Deși performanțele României sunt excepționale cu privire la abonamentele la servicii de bandă largă de mare viteză (locul 2 în Uniunea Europeană) și cu privire la prețul relativ raportat la venit pentru serviciile fixe de bandă largă (locul

10), țara noastră se clasează pe locul 22 din 28 de state membre în ceea ce privește conectivitatea, având de recuperat în ceea ce privește acoperirea serviciilor de telefonie fixă de bandă largă, precum și în ceea ce privește acoperirea serviciilor mobile 4G.

În ceea ce privește utilizarea internetului de către cetățeni, România se situează pe ultimul loc în Uniunea Europeană („UE”). Deși rețelele de socializare și apelurile video sunt utilizate tot mai frecvent, românii manifestă reticență în ceea ce privește tranzacțiile și serviciile bancare online. Astfel, doar 12% din populația țării face achiziții online, iar 90% din volumul comenzilor plasate online au fost achitate cu numerar la livrare.

La nivel de țară, se observă o întârziere și în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale în afaceri, chiar dacă au fost înregistrate unele progrese. Astfel, a crescut ponderea firmelor din România care utilizează platformele de socializare (8%). În schimb, doar 7% dintre IMM-uri își vând produsele folosind platforme online, vânzările online reprezentând doar 4,3% din cifra de afaceri a acestor companii. În România însă doar 7% din volumul vânzărilor totale se fac online, mai puțin de jumătate față de media UE (16%).

În ceea ce privește capitalul uman, România se situează pe ultimul loc în UE, dar a înregistrat progrese comparativ cu anul trecut, în special în ceea ce privește numărul persoanelor care accesează mediul online (56%), nivelul competențelor digitale și numărul de specialiști în Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor („TIC”) (1.9%).

„Trebuie totuși spus că România beneficiază de un număr mare de absolvenți în domeniul științei, tehnologiei, matematicii și ingineriei, 1,6 % dintre românii cu vârste între 20 și 29 de ani având astfel de specializări. Deși acest nivel este în scădere față de anii trecuți, este apropiat de media UE. Prin

*urmare, vorbim totuși de un număr destul de mare de specialiști în domeniul științei și tehnologiei, care reprezintă un avantaj competitiv al României în atragerea de investiții în sectorul IT&C”, a precizat **Andreea Mitiriță, Director, Consultanță Fiscală, unul dintre autorii studiului.***

În fine, tot pe ultimul loc se clasează România și în privința prestării de servicii publice în sfera digitală. Totuși, în ultimul an, s-au înregistrat progrese comparativ cu anul anterior în ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale, prin creșterea numărului de servicii care pot fi efectuate online și prin pre-completarea automată a formularelor pentru cetățeni. În plus, România a progresat și în ceea ce privește promovarea politicilor privind „open data”.

Potrivit unei analize realizate de PwC, în parteneriat cu Centrul de Studii Economice Europene (ZEW) și Universitatea din Mannheim, în privința nivelului de impozitare a domeniului digital, România se situează printre țările cu o rată de impozitare favorabilă (locul 8 din 33 de economii analizate la nivel global), dar costul capitalului, pentru acest sector, este relativ ridicat (locul 16 din 33).

O altă analiză, efectuată de Organizația Națiunilor Unite, clasează România pe locul 75 din 193 de economii din întreaga lume privind eficiența e-guvernării.

*„România ar trebui să se inspire din modelele de bune practici în domeniul digitalizării întâlnite în Uniunea Europeană. Un bun exemplu în acest sens îl reprezintă Estonia, care a dezvoltat un adevărat ecosistem de servicii digitale sigure și o infrastructură inteligentă, ceea ce a dus și la stimularea dezvoltării sectorului IT&C și a start-up-urilor din domeniul tehnologiei informației”, a adăugat **Ionuț Simion.***

În vederea maximizării potențialului României în sectorul digital, analiza PwC recomandă adoptarea câtorva măsuri

cuprinse și în Strategia Națională pentru Agenda Digitală:

Pentru îmbunătățirea conectivității:

- Investiții în infrastructura inteligentă care să permită construirea ecosistemului de servicii digitale;
- Crearea unui forum privind banda largă;
- Încurajarea unei abordări locale;
- Facilități fiscale sau subvenții pentru a încuraja achiziționarea de abonamente în bandă largă.

Pentru dezvoltarea competențelor digitale ale capitalului uman:

- Introducerea mai multor materii privind tehnologia informației în curricula școlară.
- Încurajarea participării la Open Education Europa;
- Organizarea de campanii de promovare (awareness-raising), ajutor pentru formare și acordarea de subvenții;
- Încurajarea companiilor din sectorul privat să organizeze cursuri de tip training, internship-uri, workshop-uri pentru elevi/studenți (după modelul Atelierul Digital – Google);

Pentru îmbunătățirea utilizării internetului:

- Actualizarea legislației privind comerțul electronic;
- Promovarea serviciilor bancare online;
- Transpunerea inițiativelor UE referitoare la securitatea cibernetică;
- Lansarea unui certificat de tip Trustmark.

Integrarea tehnologiei digitale:

- Definirea unei strategii pentru digitalizarea industriei;
- Încurajarea și susținerea IMM-urilor cu vânzări online și a comerțului digital transfrontalier;
- Crearea de centre de testare a tehnologiilor;
- Conectarea caselor de marcat la serverele ANAF.

Pentru dezvoltarea serviciilor publice digitale:

- Creșterea numărului de servicii și soluții e-Gov și promovarea acestora într-un mod eficient;
- Transpunerea Directivei 2014/55/UE privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice și extinderea progresivă a domeniului de aplicare și în alte sectoare;
- Depunerea online a tuturor declarațiilor, implementarea unor sisteme electronice de control al TVA și introducerea unui document standardizat pentru auditul fiscal – SAFT.

Despre studiul PwC privind gradul de „digitalizare” al României

Studiul PwC își propune să analizeze stadiul de “digitalizare” al României, pornind de la valorile atribuite țării noastre în cadrul Indicelui privind economia și societatea digitală (DESI), Indicelui digital fiscal, Studiului E-government pregătit de Organizația Națiunilor Unite, dar și având în vedere evoluția industriei IT și piața comerțului electronic (e-commerce).

Scopul acestei analize a fost de a identifica mecanisme de îmbunătățire a celor 5 indicatori DESI (conectivitate, capital uman, utilizarea internetului, integrarea tehnologiei digitale și servicii publice digitale) pornind de la Agenda digitală a Uniunii Europene, de la Strategia Națională a României, și analizând totodată experiența și măsurile întreprinse de statele membre ale UE.

Unele dintre modificările fiscale anunțate de autorități vor avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, în timp ce altele ridică semne de întrebare

Autoritățile au anunțat o serie de măsuri cu impact potențial pozitiv pentru mediul de afaceri, cum ar fi reducerea cotei de impozit pe venit la 10%. Aceasta s-ar aplica atât la veniturile salariale, precum și la veniturile din pensii, chirii, dobânzi, activități agricole, venituri independente și drepturi de autor. Alte măsuri benefice le reprezintă menținerea plafonului la plata CAS pentru persoanele fizice autorizate, precum și creșterea deducerilor personale pentru cei cu venituri mici.

„Desigur, astfel de măsuri sunt de salutat, însă mediul de afaceri are semne de întrebare în privința sustenabilității bugetare a unor astfel de inițiative, având în vedere faptul că, în expunerea de motive privind acest pachet legislativ, se menționează faptul că acestea vor genera o scădere a veniturilor bugetare cu până la 5 miliarde de lei în 2018. România are deja una dintre cele mai mici ponderi a veniturilor fiscale în PIB dintre statele membre UE, iar încasările bugetare sunt dependente în mod disproporționat de veniturile din impozite și taxe indirecte – TVA și accize, care sunt până la urmă taxe pe consum și deci puternic prociclice.”, a declarat **Mihaela Mitroi, Liderul Departamentului**

de Consultanță Fiscală și Juridică, PwC România.

Se are în vedere și aplicarea unui impozit pe cifra de afaceri necesită pentru companiile cu cifră de afaceri sub 1 milion de Euro.

„Aplicarea unui astfel de impozit pe cifra de afaceri de 1% va afecta îndeosebi companiile cu profitabilitate scăzută sau care înregistrează pierderi. Practic, companiile care au o rată de profit mai mică de 6,25% raportată la cifra de afaceri, vor fi nevoite să plătească un impozit mai mare decât în prezent. Și să nu uităm că în această categorie de companii cu cifra de afaceri de sub 1 milion de Euro intră aproximativ 80% din companiile înregistrate în România”, a declarat Mihaela Mitroi.

În privința trecerii contribuțiilor sociale în sarcina angajatului, este de remarcat faptul că actul normativ nu prevede caracterul obligatoriu al majorării salariilor brute pentru toți angajații pentru a menține actualul quantum al salariului net (ceea ce PwC a semnalat deja că nu este posibil din punct de vedere juridic). Prin urmare, este posibil ca aplicarea acestei măsuri în mod neunitar la nivel național să ducă la dezechilibre pe piața muncii.

Se are în vedere totodată și majorarea salariului minim pe economie de la 1450 de lei cât este în prezent la 1900 de lei. Luând în calcul și trecerea contribuțiilor sociale în sarcina angajatului, aceasta presupune un cost suplimentar pentru angajatori de aproximativ 120 lei.

De asemenea, autoritățile au în vedere reducerea cotei de contribuție la Pilonul II de pensii, de la 5,1% cât este în prezent la 3,75%.

Ministerul de Finanțe al Germaniei modifică tratamentul TVA în cazul stocurilor puse la dispoziția clientului

Printr-un decret din data de 10 octombrie 2017, Ministerul Federal al Finanțelor din Germania a adoptat două hotărâri ale Curții Supreme de Justiție (Bundesfinanzhof) din anul 2016 prin care și-a schimbat opinia cu privire la tratamentul TVA pentru stocuri puse la dispoziția clientului.

Ca o mențiune, Germania nu a implementat niciodată o măsură de simplificare pentru stocuri puse la dispoziția clientului. Aceasta înseamnă că, de regulă, companiile străine care expediau bunuri ce se constituiau în stocuri puse la dispoziția clientului în Germania aveau obligația să se înregistreze în scopuri de TVA în Germania și să emită facturi cu TVA din Germania.

Ca urmare a deciziilor Bundesfinanzhof, autoritățile fiscale acceptă să considere stocurile la dispoziția clientului drept livrări intracomunitare de bunuri din UE (fără obligația înregistrării), dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

De asemenea, a fost implementată și o regulă tranzitorie pentru trecut.

În cazul companiilor străine care dețin stocuri la dispoziția clientului în Germania și care sunt înregistrate în scopuri de TVA ar trebui analizat dacă respectiva înregistrare poate fi anulată. În mod similar, pentru noile acorduri privind stocurile la dispoziția clientului, ar trebui să se aibă în vedere aspectele TVA. În cele din urmă, dacă în trecut

persoanele impozabile nu s-au înregistrat și acest aspect este acum disputat în cadrul inspecției fiscale, ar putea fi invocate noi argumente pentru a reduce expunerea financiară provenind din TVA și dobânda aferentă.

Autor: Ramona Ștefan – Manager, Asistență fiscal